

1. Inledning

Svenska Naturskyddsföreningen bildades 1909 och är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening för naturskydd och miljövård. Föreningen består organiskt av lokala kretsar, länsförbund och en övergripande riksförening. Dessa är var för sig juridiska sammanslutningar med eget ansvar och med egna stadgar, vars innehåll ska vara förenligt med Naturskyddsföreningens stadgar.

Naturskyddsföreningen i Luleå är en av cirka 275 kretsar i Sverige. Kretsen bildades 1958 med stadgar, som senast reviderades 2014-02-27. Stadgar finns tillgängliga via kretsens hemsida.

Naturskyddsföreningen ska:

- Verka för att väcka och vidmakthålla känslan hos människor för naturen och dess värden
- Verka för att det mänskliga samhällsbygget och dess verksamheter anpassas efter naturens förutsättningar
- Väcka opinion och påverka beslut rörande naturskydd och miljövård
- Verka för skydd och vård av värdefull natur, genom markförvärv eller på annat sätt
- Bedriva informations- och bildningsverksamhet

2. Styrelsens sammansättning

2024.03 – 2025.03

Styrelse Ordförande: Lotta Lindgren

Vice ordförande: Hans Olsson

Kassör: Kjell Lindberg

Sekreterare: Emma Westerberg

Ledamot: Ann-Kristin Gustavsson

Ledamot: Petra Wikström

Ledamot: Stefan Marklund

Suppleant: Ingalis Brånin

Suppleant: Agne Johnsson och Julia Keskitalo från Fältbiologerna

Övriga förtroendevalda

Revisorer: Dieke Sörlin (omval) Mats Eliasson (omval)

Revisorssuppleanter: Jakob Johansson (omval) , Inger Andersson Elenius (omval)

Valberedning:

Conny Strand, Sara Eklund

3. Kretsens organisation

Styrelsen för Luleå Naturskyddsförening sköter löpande ärenden, ekonomi och samordnar kontakt med arbetsgrupperna. Under år 2025 har styrelsen haft 11 protokollförda möten.

4. Kretsens medlemmar

Totalt 1495

5. Summering 2025

Det har varit mycket aktivitet inom föreningen detta år. Vi har fått 40 nya medlemmar vilket är jätteroligt.

6. Våra prioriterade områden

I verksamhetsplanen för 2025 lyfte vi speciellt fram klimathotet och hotet mot den biologiska mångfalden som de strategiskt viktigaste områdena.

Klimathotet

Allmänt

När det gäller klimathotet har vårt arbete i huvudsak bestått av samarbete med Rebellmammorna som bedrivit ett mycket förtjänstfullt arbete under året. Ett flertal medlemmar har också varit aktiva i deras arbete. En egen arbetsgrupp för klimatfrågan har vi startat men det är få medlemmar som nappat

Klimatanalys Norr

Även under 2025 har Lars Andersson varit Luleåkretsens representant i styrgruppen för projektet Klimatanalys Norr, som granskar industriomställningen i norr på initiativ av länsförbunden i Norr- och Västerbotten. Projektet har tagit fram hemsidan <https://www.klimatanalysnorr.se/> som kan användas av alla som söker kunskap om industriomställningen. Eftersom det så kallade Naturresurscentrum, med tre anställda inom Naturskyddsföreningen centralt och regionalt som kom till efter "motion 62" på förra riksstämman, har tagit över omställningsfrågorna i norr så har styrgruppen fullgjort sitt uppdrag. Naturresurscentrum har tagit över ansvaret för hemsidan

Hotet mot den biologiska mångfalden

När det gäller hotet mot den biologiska mångfalden lyfte vi speciellt upp hotet mot Ormberget – Hertsölandets naturreservat genom planerna på att dra ett stråk av infrastruktur tvärs igenom reservatets centrala del, med högspänningsledning, vätgasledning och Norrleden för tung trafik, samt även bygga nya bostadsområdet Hertsöheden, vilket också kommer att kräva att mark bryts ut från naturreservatet. Därför startades 2024 en löst sammansatt arbetsgrupp, som har fortsatt och fullföljt inventeringen under 2025. Ett femtontal personer har deltagit. Arbetet under året beskrivs i avsnitt 7 om arbetsgrupperna, under rubriken Hertsöinventeringsgruppen samt i avsnitt 9 om remissvar, om Ormberget – Hertsölandets naturreservat.

7. Arbetsgrupperna

Natursnokarna i Luleå 2025

Vilket snokår det blev! Vi firade vårt 10-årigt jubileum med buller och bång på Ormberget. Inbjudna var även snokfamiljer från tidigare år. Totalt kom 87 personer för att leka, snoka, pyssla och äta snoktårta med oss!

Vid våra vanliga träffar är vi max 18 barn mellan 3 och 9 år och därutöver barnens vuxna. Vi träffades nio gånger under året, varav åtta utomhus och en inomhus i aktivitetshuset Kubben med naturpyssel. Vi snokade mest på Ormberget men även i Sunderbyn och vid Trolltjärn.

Vi hade tema om bl a snö, spår, småkryp i sjön, blomsteräng, småkryp i skogen, lekte med alla sinnen och gick på fågelsafari.

Förutom gruppens aktiviteter var Natursnokarna även representerade

- vid Electric Banana Bands konsert i Kulturens hus.
- på biologiska mångfaldens dag i Teknikens hus
- på skyltsöndag tillsammans med Rebellmammorna, Fältbiologerna med klimatet i centrum

Vi som var natursnoksledare är Erika Strömwall, Erik Lidström, Malte Gelfgren och Dieke Sörlin.

Arbetsgruppen för ett naturnära hyggesfritt skogsbruk

Arbetsgruppen har under året bestått av Lars Andersson och Hans Olsson. Vårt arbete under verksamhetsåret har huvudsakligen varit inriktad mot att följa och på olika sätt stödja processen för Luleå Kommuns övergång till ett hyggesfritt kontinuitetsskogsbruk. I oktober fattade slutligen Infrastruktur- och servicenämnden beslut om en ny, mycket bra, skogspolicy baserad på hyggesfritt skogsbruk.

Från Riksföreningens digitala Veckobrev:

”Luleå kommun slutar med kalhyggen

I oktober antog Luleå kommun en ny skogspolicy som innebär att kommunens skogar härnäst ska brukas hyggesfritt. Ett arbete som Naturskyddsföreningen i Luleå har drivit tillsammans med andra aktörer. Genom upprop, exkursioner och opinionsbildning m.m. fick de tillräckligt stort genomslag för frågan för att det skulle prioriteras politiskt.

Resultatet är nu ett hyggesfritt skogsbruk i Luleå kommuns skogar – precis vad de har kämpat för.

Det här sätter punkt för Luleåkretsens nästan åtta års långa påverkansarbete”

Från Luleå kommuns hemsida 13 november 2025:

Luleå kommun har tagit fram en ny policy för hur den kommunala skogen ska skötas. Målet är att skogen ska vara till nytta för alla – både människor, djur och natur.

SVT Norrbotten hade ett inslag om Luleå Kommuns beslut där bland andra vi intervjuades.

Efter att information om beslutet spridits inom Naturskyddsföreningen har intresset av att få ta del av våra erfarenheter om hur man kan arbeta för att få kommuner att förändra sitt skogsbruk, ökat. I november hade vi ett webbseminarium med skogsgruppen i Nynäshamnskretsen och ett seminarium med Örebro-Värmlandsdistriktet är planerat till i februari i år. Vidare har rikskansliet hört av sig med ett önskemål om en presentation om våra erfarenheter.

Nästa steg i processen att ställa om skogsbruket i Luleå är att Infrastruktur- och servicenämnden ska besluta riktlinjer för skogsskötseln, en fråga som vi kommer att fortsätta bevaka. Alla oppositionspartier i Luleå är fortfarande starka motståndare till omställningen.

HMV-gruppen – Cirkulär ekonomi

Klädbytdagen 26/4 2025

En lyckad klädbytdag har genomförts under året, i april månad. Köerna ringlade långa utanför Vetenskapens hus och till Ebeneser. Drygt 4300 plagg har cirkulerat vidare. 15 funktionärer från Naturskyddsföreningen såg tillsammans med personal från Lumire till att det blev ett lyckat arrangemang där många efterfrågade ytterligare bytesmarknader.

Ett uppskattat arrangemang där vi välkomnar medlemmar som funktionärer. NK och NSD uppmärksammade klädbytdagen med inslag.

Växtbytdag 24 maj 2025

I samarbete med Nederluleå Norra Trädgårdssällskap. Den kalla våren gjorde att vi inte fick in lika många plantor som tidigare. Framför allt saknades det trädgårdsväxter. Bytet gick dock med rasande fart och de som kom var nöjda med sina byten. Lotta berättade om att göra sin egen jordfabrik med hjälp av bokashi.

Utanför Vetenskapens Hus samarbetade vi med Rebellmammorna som visade på vikten av att köpa torvfri jord. Torven innehåller praktiskt taget inga näringsämnen, inga mikroorganismer och bryts ner till ingenting på några år. Dessutom sprids massor med växthusgaser vid torvbrytning, så det är i allra högsta grad en klimatfråga. Biologiska värden går förlorade. Torven har blivit Sveriges bruna kol. Eventet gick av stapeln på vetenskapens hus där vi delade och bytte trädgårdsväxter, krukväxter, frön och trädgårdsredskap. I slutet av dagen hade hela 520 växter/fröpåsar/sticklingar bytt ägare.

Klimatgruppen

• Luleå – Ice, ett samarrangemang med Rebellmammorna 21-23 februari där vi informerade om våra verksamheter, visade på temperatur- och nederbörd förändringarna här i Luleå och frågade vid en liten demonstration tillsammans med flera andra

föreningar "Hur länge har vi is". Hitresta från Nederländerna fick ett välkomstbrev på nederländska och även engelsktalande fick ett sådant meddelande.

- MiljöCafe den 22 mars på Lillan tillsammans med fika, föreläsning med Staffan Laestadius, poesi av Josefin Silan Karlsson och musik av Kon flyger. Ca 100 deltagare.

- Klimatmöte tillsammans med elever och lärare från Färneboskolan samt Rebellmammorna. 11/4 2025

Vi informerade varandra kring den gröna omställningen och vad vi behöver fortsätta arbeta med.

- Rådslag 2/9 tillsammans med andra föreningar inför valet 2025.

Det blev svårt att få med så många som vi önskat. Rebellmammorna och Friluftsrådet kom. Vi kom överens om att skapa en gemensam aktivitet på skyltsöndagen som alternativ till all konsumtion.

- Manifestation för klimatet 25 oktober

En lördag var det manifestation för klimatet som ordnades av Rebellmammorna. Naturskyddsföreningen deltog förstås. Under en timme varvades manifestationen med korta tal, sånger och tystnad. Många passerade förbi och stannade upp. Det var berörande.

- Möte om klimatet 13 november

Mötet anordnades av länsförbundet tillsammans med Luleå Naturskyddsförening. Det samlades cirka 70 personer. I panelen satt Karin Lexén, generalsekreterare i NF, Arne Muller journalist, Fredrik Hansson kommunalråd och Erik Pedersen SSAB. Man talade om klimatet ur olika perspektiv. Kvällens viktigaste fråga kom från publiken om att tågtrafiken måste prioriteras på regeringsnivå. Dags för ett #tåguppror.

- Tillsammans för klimatet 30/11

Tillsammans med Rebellmammorna, Fältbiologerna, Natursnokarna och Biodlarföreningen hade vi bord på skyltsöndagen under temat För Klimatet tillsammans! Vi sålde bröd, fikabröd, torkade aronia, honung och bixvaxdukar. Samt pratade med människor om klimat och om att bli medlem i Naturskyddsföreningen. Rebellmammorna sjöng och stickade och vi använde vår lokal som värmestuga med soppa och bröd för den som behövde.

- SSAB:s överklagan.

Vi samlade in 50.000:- för att kunna köpa miljökonstulthjälp med vårt överklagande till Mark- och miljööverdomstolen. Riks stöd för 20.000:-, vi själva för 20.000:- och medlemmar för 10.000:-
SSAB står för stor del av Sveriges koldioxidutsläpp och Länsstyrelsen la sig platt vilket gjorde att vi måste agera. Vi fick prövningstillstånd och SSAB fick större krav på sig.

Hertsöinventeringsgruppen

En grupp intresserade medlemmar med stöd av styrelseledamöter har sedan beslutet 2024 om insatsen inventerat och försvarat skyddet av Ormberget – Hertsölandets naturreservat. Lars Andersson har koordinerat arbetet.

Lars har tillsammans med Friluftsrådets dåvarande ordförande Roine Karlsson och deras medlem Bo Sundström (tidigare planarkitekt inom kommunen) initierat och genomfört möten med kommunekologen och samhällsbyggnadsdirektören om alternativa lösningar som skulle minska skadan av väg och kraftledning.

Vi har också analyserat konsekvenser och förmedlat våra synpunkter om Nordions planerade vätgasrörledning och Vattenfalls högspänningsledningar genom naturreservatet. Dessa insatser presenteras i avsnitt 9 om remisser m.m.

Dispens för att fånga svårbestämda arter för bestämning erhöles från Miljö- och byggnadsförvaltningen. Fem insektsfällor monterades på strategiska platser i reservatet och en fälla i ett möjligt tillkommande avsnitt. De insekter som hamnade i fällorna skickade vi till en specialist för artbestämning.

Inventeringen som påbörjades 2024 fortsatte under 2025. En grupp medlemmar med stöd av externa specialister inventerade ett undersökningsområde i den del av naturreservatet där påverkan tycks bli som störst. Under året genomfördes inventeringsinsatser tolv olika dagar från vintern till hösten med varierande antal deltagare, som mest nio. Åtta möten hölls för att planera insatserna, sammanställa resultatet och utforma vårt remissvar, med upp till fjorton mötesdeltagare. Särskilt framträdande aktiviteter var:

- Skidutflykt 15 februari, med djurspårning i lössnö.

- Biologiska mångfaldens dag 25 maj, med insekts och spindelvandring. Vi håvade och samlade insekter och spindlar genom att banka på träd.

• Fågelsångsutflukter 19 och 26 juni. Bland vackert sjungande trastar och mycket annat observerades en järphona med dununge och den speciella videsparven på två olika platser.

• Bioblixt 5 juli. En blixtingsats för att hitta så många arter av växter och djur som vi kan på en dag. Deltagarna lyckades under dagen att mer än fördubbla antalet på artlistan för området.

• Insektsfångstnatt med ljusfällor (hinkar med lampor) 17 – 18 augusti. Sju ljusfällor för nattfjärilar sattes ut. Resultatet blev storartat. Hundraåttio fångade fjärilar av 14 olika arter fanns i fällorna. Blåbärsparkmätare var den vanligaste arten. Alla fjärilar flög ut i friheten sedan vi dokumenterat dem.

• Fladdermusspaning på International Bat Night samt nattfjärilslysning 30 augusti. En detektor fångade ljudet av arten nordisk fladdermus. Fler fladdermöss upptäcktes inte men på vitt tyg belyst med ljus fick vi se spetsvinklad fältmätare, svartvitt kärrfly och blåbärsparkmätare.

• Svamp-, moss- och lavexkursioner 20 och 28 september. Karl-Johan och många andra svampar lades till artlistan, liksom flera mossor och lavar, och den i Norrbotten sällsynta ormbunken träjon.

Till slut hade vi registrerat 631 arter i inventeringsområdet väster om Hertsöträsk, varav 32 rödlistade arter. Det blev tydligt att flest rödlistade arter finns i de gamla skogarna, inte i de unga skogarna i området. Resultatet av inventeringen låg till underlag för vårt remissvar på kommunens ombildningsförslag. En skattning utifrån tid och antal deltagare i aktiviteter skattas den ideella tid som lagts ner på arbete för Hertsölandet till över femhundra timmar.

• Möte om Hertsölandet på Kubben. Den 15 januari 2026 presenterades Hertsöinventeringen, planerna på ledningar, väg och bebyggelse i naturreservatet, kommunens förslag till ombildning av reservatet och vårt remissvar på denna vid ett möte i LuleBos samlingslokal Kubben på Hertsö bostadsområde. Mötet inleddes med den fina kortfilm som filmaren och tidigare deltagaren Simone Pusch gjort om inventeringsarbetet. Mötet hade femton deltagare och gästades av kommunpolitikern Ulrika Lundberg som sitter i Samhällsbyggnadsutskottet vilket beslutar om reservatsombildningen. Under samtal på mötet framkom flera förslag på vad kretsen kan göra under året för att öka kännedomen om både Hertsölandet och andra naturområden.

8. Kretsprogram

Kretsstämma 2025

Den 18 mars hade vi kretsstämma med föreläsning av Glenn Bark, forskare vid LTU. Han berättade om lagring av koldioxid och klimatläget. Det var ca 25 deltagare som bjöds på en god macka och kaffe.

Länsstämma 2025

Det var trevligt men bråkigt. Den riktlinje som Lars har föreslagit för den industriella omställningen har skjutits fram i tiden för vidare förankring i de lokala kretsarna. Marie Persson valdes som ordförande. Halva styrelsen avgick, det är fem stycken i styrelsen nu mot tio förra året. Det framkom på länsstämman att det behövs norrbottningar i valberedningen för riksstyrelsen. Riksstämman 2025

Ingen från Luleå deltog i riksstämman detta år.

ABF hållbarhetsvecka – lunchföreläsning 8 april kl. 12.00. 2025

Lotta höll i en föreläsning för en liten skara lyssnare. Tema: Klimat och aktuellt från föreningen.

Morgonmöte på LTU ang. koldioxidinfångning 2025

Ingalis var där och lyssnade.

Kurs Ätlig växter med Marie Karlsson 11 augusti

Nästan 20 personer slöt upp och följde med på en växtvandring där Marie berättade om hur många växter vi kan använda i naturen, hur vi kan använda dem och också vad vi ska undvika.

Östersjöupproret

I fjol undertecknade kretsen Östersjöupproret och vi följer och stödjer dem även fortsättningsvis. Det är en långsiktig satsning med syftet att påverka regeringen att följa Internationella havsforskningsrådet (ICES) rekommendationer. Upprorets mål kan i korthet sammanfattas i tre punkter:

1. Begränsa Sveriges sill- och strömmingsupptag så att det endast går till direkt humankonsumtion. (75-90% av kvoten går idag till djurfoder som varken landas eller bereds i Sverige.)
2. Levande kustbygder.
3. Öka Sveriges självförsörjningsgrad.

Östersjöuppropet samverkar med Östersjökontraktet där enskilda kan avlägga ett löfte om att arbeta för ett friskare innanhav.

Östersjöuppropet har nu 146 stödjande föreningar och många privatpersoner som tillsammans blir nästan 170.000 stödjare.

Skärgårdsläget

Småskär 1-3 augusti blev en helg rik på upplevelse och natur. Vår kunnige guide Henrik Blom tog med oss på upptäcktsfärd på ön. Han berättade om öns historia. Förklarade klappstensfält, is slipade klipphällar och tjärnar. Han tog oss till det gamla fiske läget och förklarade dess funktion och gamla tiders rättsskipningssystem i domarringen vid kapellet.

På skogsstigarna träffade vi många stora och en pytteliten padda, några grodor och en rentjur med praktfull hornkrona.

I vattnen runt skäret simmade svärtor med ungar och ropande smålommar. Lommarna höll också till i en av öns vackra näckrostjärnar. I en annan tjärn sam en ensam sångsvan och några gräsänder med ungar. Vi hörde tranor ropa och såg flygande skarvar – alldeles för mång. Trollsländor och flicksländor jagades av ladusvalor och på träd såg vi hackspår av tretåig hackspett.

Vi hittade åkerbär, smultron, hjortron, stenbär, och massor av blåbär. I strandkanten hittade vi örten gulkämpar.

Eftersom vi var väldigt få kunde vår skicklige kock oxå delta på exkursionerna.

Vi lärde oss mycket om skärgården och vår guide berättade även om hur man till vardags kan leva och bo utan el och rinnande vatten. Precis som det var i huset vi hyrde av Hertsö scoutkår.

Vi fick massor av kunskap, värme, sol, bad, god mat, fin vänskap och några myggbett.

Kyrkovalet 21/9

Den 17 maj demonstrerade vi tillsammans med Rebellmammorna utanför det stiftsfullmäktige där skötselplan för kyrkans skog skulle fastslås för 2026-2028.

Vi använde vår yttranderätt och meddelade vårt bifall till Göran Enanders skogsutredning. I nyhetsbrev uppmanade våra medlemmar att göra det samma.

Kyrkomötet är kyrkans högsta styrande organ. Via mail försökte vi nå den största gruppen bakom kyrkostyrelsens alternativa och urvattnade motförslag till skogsutredningen. Vårt försök stoppades av de socialdemokratiska delegaternas företrädare som meddelade att hela gruppen var eniga för motförslaget. .

Vi uppmanade våra medlemmar att ställa frågor på en frågestund efter högmässan 14/9.

Deltagande i Gruvkonferens i Älvsbyn 4-5 oktober

Fågelliv på Lesbos, Tisdag 25 november tillsammans med Norrbottens Ornitologiska Förening
Eugene O'Brien från irländska ornitologiska föreningen visade bilder och berättade om den fina flyttfågellokalen Lesbos efter ett besök på ön under våren 2025. Eugene besökte Luleå i vintras och vill på detta sätt tacka för den fina guidningen han fick av Ola Andersson m.fl. ornitologer. Föreläsningen var på engelska och Ola inledde med att hälsa alla välkomna.

Föreläsning om PFAS 26 november

14 personer kom till mötet om PFAS som hölls av Torben Baur, som är forskare och arbetar på Luleå Miljöresurs. Han berättade om bolagets arbete med PFAS ur olika perspektiv. Om hur denna evighetskemikalie inte finns naturligt i naturen utan något som människan skapat.

Miljöövervakning

Vi blev inbjudna till möte kring Miljöövervakning som länsstyrelsen anordnade. 4 personer från styrelsen var där under dagen. Intressanta föredrag om forskning och brister. Vi var fyra från föreningen som var där. Mest intressant var Anna Roos från Naturhistoriska riksmuseet som berättade om Uttern som miljöindikator. Eftersom den lever högst i näringskedjan så visar den på vilka miljögifter som finns i naturen. Till exempel PFAS ökar – där människor finns och särskilt i kustområden. Man håller också på att forska kring läkemedelsrester – och alla uttrar har mellan 3-14 olika läkemedelsrester i sig.

Institutet för framtidsstudier

har kontaktat oss för samarbete. Tillsammans med konstnären Benjamin Gerdes och forskaren Henrik Ernstson (KTH) driver de

konstprojektet Art of the Dredge, som handlar om hur människor upplever och påverkas av de stora förändringar som sker i havet och längs vårt kustlandskap.

Projektet undersöker de sociala och miljömässiga följderna av muddringen i Luleås hamn och skärgård, och vill skapa samtal kring vad dessa förändringar betyder för naturen och människorna som bor där. Genom konstnärliga verktyg och gemensamt skapande vill vi samla in och synliggöra olika perspektiv och berättelser om havet, industrin och livet längs kusten. Två personer från styrelsen deltog i ett första möte.

Nyhetsbrev

8 nyhetsbrev har gått ut detta år med information om aktiviteter, behov av hjälp och information om olika frågor. Vi har fått en hel del feedback på att många uppskattar det.

Unga för friluftsliv och natur

Det har inte fungerat att sammankalla gruppen unga vuxna, 16-30, under det gångna året. Kretsen har därför fokuserats på fältbiologklubben.

Fältbiologerna

Tillsammans med fältbiologernas klubbordförande har kretsen jobbat med att stötta så att Fältbiologerna förmår hålla igång. Klubben hade i Luleå i fjol tre medlemmar. Vid årets slut var de fyra. Luleå klubben har också vid årets slut nio medlemmar spridda i norr och Västerbotten. Jokkmokk, Junosuando, Arjeplog, Piteå, Kiruna och Umeå.

Vattennätverket-Levande vatten,

Levande vatten, en ny grupp om vattenfrågor i länet hade möte 11 juni. Elva personer deltog, däribland Ann-Kristin och Kjell. Man vill jobba med grund- och dricksvatten, Gruppen kommer troligen att jobba för att lägga ner de väldigt små vattenverken då de bidrar så lite till kraftförsörjningen jämfört med hur mycket fördelar det skulle ge att lägga ner dem. Kretsen har inte varit aktiv i arbetet.

Månadsmöte med länsförbundet via länk 2025

Sedan augusti har entimmes möten med 30 min inbjuden gäst och 30 minuter fritt för annat hållits.

- Aug. Naturresurscentrum Norr och gruvkonferensen i Älvsbyn.
- sep.
- Okt. Nationella gruvnätverket
- nov.
- Dec.

Styrelse- och kretsmedlemmar deltog i dessa två..

Hemsidans utveckling 2025

Vi arbetar med att utveckla hemsidan, FB och instagram för att öka vår närvaro där.

Vår lokal på Storgatan 42 B (IOGT) 2025

Nu delar vi lokalen med Rebelmammorna, Svampklubben och NOF. Härligt när vi kan samarbeta.

Massmedia.

SvT intervju vid klädbytdagen
Norrbottnens Kuriren ang. klädbytdagen

Norrbottnens Kuriren ang. vårt överklagande kring SSAB.

SvT Norrbotten 21 november inslag om vårt arbete och Luleås beslut att upphöra med kalhyggen
Radio Norrbotten kring vikten av att köpa ekologiskt odlade kryddor från livsmedelsbutiker istället för från blomsteraffärer.
Livsmedelsbutiker står under livsmedelslagen vilket innebär att det är större kontroll på dessa varor.

TV4 kring vikten av att köpa rätt julgran för att minska klimatpåverkan och mindre gifter.

9. Remissvar, skrivelser och andra händelser

Vätgasrörledning från Letsi till Hertsön

Vid industriomställningen till fossilfritt är vätgas viktig för industriprocesser och kraftöverföring. En rörledning för vätgas planerades dras från Letsi till Hertsöfältets industriområde, 17 mil lång. Mindre positivt var att huvudintressenten på Hertsöfältet var konstgödsselföretaget Fertiberia.

Konsortiet Nordion planerade ledningen, och kom i början av året med ett förslag om ändrad dragning som innebar att den populära Hertsöstigen genom vacker tallskog i reservatet skulle grävas upp och bli en ledningsgata.

Representanter från styrelsen och inventeringsgruppen bevisade Nordions samråd om vätgasrörledningen i Boden 25 februari, och lämnade därefter in ett skriftligt remissvar med kritiska synpunkter om hur dragningen skulle skada naturreservatet.

Nordion arbetade om planerna och föreslog en annorlunda ledningsdragning i juni, och gav möjlighet att ge synpunkter på det. Den nya dragningen undvek att förstöra Hertsöstigen varför vi i huvudsak kunde bifalla det nya förslaget.

Även om den dragningen är acceptabel är det inte säkert att den genomförs, då Fertibera till slut gav upp och la ner sitt projekt med konstgödsselfabrik i Luleå. Vi firade detta!

Vattenfalls högspänningsledningar till Hertsön

Vattenfall planerar fyra högspänningsledningar om 150 kV vardera genom Ormberget – Hertsölandets naturreservat till Hertsöfältet och Svartöns industriområden. Tillstånd hade sökts för två av dem och en ansökan om tillstånd för de kvarvarande två uppmärksammades i augusti. Kretsen hade inte beretts möjlighet att inge synpunkter, men en kontakt med Energimarknadsinspektionen gav oss anstånd till oktober med att svara.

I vårt remissvar pekar vi särskilt på att den värdefulla strandlövskogen vid Bodviken skulle skadas av ytterligare en bred ledningsgata, och efterfrågad anpassningar i utförandet eller i sista hand kompensation genom utökad skydd.

Den planerade dragningen genom skogarna väster om Hertsöträsk går huvudsakligen genom yngre skog utan särskilda naturvärden, men vi påpekade att detaljplaneringen är viktig för att inte skada lokaler för rödlistade arter, bl.a. knärot.

Kommunens förslag till ombildning av Ormberget – Hertsölandets naturreservat

Kommunens förslag till ombildning av reservatet (formellt gäller det upphävande och nybildning med utökad areal för att bättre uppfylla syftet) fick vi på remiss under hösten. Vi gav ett genomarbetat remissvar före 10 november med vår Hertsöinventering som grund. Vi framförde att i huvudsak är kommunens förslag positivt och ändamålsenligt, men poängterade att det är problematiskt att så många exploateringsintressen gör anspråk på intrång i reservatet. Kommunen har valt lämpliga områden med olika naturvärden och utvecklingsmöjligheter för naturreservatets utökning, men en stor del av utökningen kommer att ätas upp av de planerade anläggningarna. Den största skadan är att dessa linjedragningar kommer att klyva naturområdet på mitten, och särskilt en väg för tung trafik skulle bli en barriär.

Exploateringen skulle skada den värdefulla strandlövskogen vid Bodviken och den gamla skogen väster om Hertsöträsk skulle fragmenteras. Båda är livsmiljöer för en rad rödlistade arter. Dessutom är skogen vid Hertsöträsk viktig för friluftslivet. Luleå Naturskyddsförening ser nödvändigheten av att försörjning med elektricitet och vätgas behövs för fossilfri industri, alltså behövs ledningarna, men vägen behövs inte då tung trafik redan körs på befintliga vägnätet och nybyggda vägar alltid bidrar till ökad ohållbar biltrafik. Luleå Naturskyddsförening yrkar att tillståndet för vägen – Norrliden – stryks från reservatsförslaget.

Kompensationen för ledningsgatan och Hertsöhedens bostadsområde föreslås ske med tillägg och utökning av reservatet i följande områden: hela strand lövskogen vid Bodviken, hela Knärotskogen norr om modellflygfältet och skogen på Sinksundsberget.

Vad gäller de föreslagna föreskrifterna framförde vi främst att:

- Inga tillstånd till ledningar ska ges i delområde 3 där naturskyddet prioriteras.

· Det ska vara förbjudet i delområde 3 att utföra avverkning eller andra skogsbruksåtgärder. Undantag från detta kan tillämpas genom att skötselåtgärder med syfte att stärka biologisk mångfald får utföras.

Skogshönsen, tjäder, orre och järpe fredas från jakt i reservatet.

SSAB:s nya stålverk 2025

Överklagan till Mark- och miljööverdomstolen med hjälp av konsulter. Vi lyckades få in fler krav på SSAB, bland annat att de ska stänga ner det gamla stålverket när det nya är i drift. Flera medlemmar bidrog med pengar till den stora kostnaden på 50.000:-

Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp

Ang kyrkans skogsutredning med förslag på skogsförvaltning, tankar kring markexploateringar och förslag på ändringar i kyrkoordningen.

Remissvar kring de Naturresevat som kommunen föreslagit och antagit.

10. Slutord

Vi i styrelsen vill tacka för det gångna året.

// Lotta, Hans, Kjell, Ann-Kristin, Emma, Petra, Stefan, Agne, Ingalis och Julia